

OKRESNÁ PROKURATÚRA TRNAVA
Vajanského 22, 918 67 Trnava 1

Číslo: 3 Pv 19/23/2207-43
EEČ: 2-21-1421-2024

Trnava 07.06.2024

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. XXXXX

Trestný čin: zločin: sexuálne zneužívanie podľa § 201 odsek 1, odsek 2 písmeno a, písmeno b Trestného zákona

Rozhodol: prokurátorka Okresnej prokuratúry Trnava

Podľa § 215 odsek 1 písmeno e Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

miesto narodenia: XXXXX

rodné priezvisko: XXXXX

trvalé bydlisko: , XXXXX

adresa na doručovanie písomností: XXXXX

väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- zločin: sexuálne zneužívanie podľa § 201 odsek 1, odsek 2 písmeno a, písmeno b Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona a § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

od presne nezisteného času minimálne od apríla roku 2019 do júna 2022 v obci XXXXX v rodinnom dome bez popisného čísla, LV č. 1637, katastrálne územie XXXXX na pozemku parcelného čísla 4276/11, žijúc v spoločnej domácnosti s maloletou L.V. narodenou v roku 2009, túto sexuálne zneužil tým spôsobom, že počas toho, ako maloletá ležala na chrbte na pohovke v obývačke, tak ju zhodil na zem, sadol si jej obkročmo na hornú časť hrudníka, nezisteným spôsobom jej držal obe ruky a následne si stiahol gate a položil jej svoj obnažený stoporený pohlavný úd k tvári a natláčal jej ho na tvár, čomu sa maloletá bránila tým, že mu hovorila, aby prestal, zároveň sa jej opakovane pýtal, či ju môže chytiť za prsník a vyžadoval od nej, aby sa ho dotýkala na pohlavnom úde, uspokojoval sa vedľa nej na pohovke v obývačke, taktiež vo večerných hodinách, keď maloletá spala, tak za ňou viackrát

do týždňa chodil úplne nahý a dotýkal sa jej a hladil ju v oblasti prs, pričom tohto konania sa dopustil napriek tomu, že ako brat maloletej L.V. mal vedomosť o jej skutočnom veku,

lebo obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný.

Odôvodnenie:

Uznesením vyšetrovateľa Odboru kriminálnej polície Okresného riaditeľstva PZ v Trnave (ďalej len „vyšetrovateľ PZ“) zo dňa 15.01.2023, ČVS:ORP-1450/1-VYS-TT-2022 bolo podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie pre zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona a § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona. Uznesením zo dňa 06.07.2023, ČVS:ORP-1450/1-VYS-TT-2022 bolo podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie XXXXX, nar. XXXXX, pre zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona a § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona na tom skutkovom základe, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

Dňa 05.06.2024 predložil vyšetrovateľ PZ na tunajšiu prokuratúru návrh na zastavenie trestného stíhania podľa § 215 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku z dôvodu, že obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný. Preskúmaním vyšetrovacieho spisu som zistila, že návrh vyšetrovateľa PZ je dôvodný.

Počas prípravného konania bol vypočutý obvinený, ktorý využil svoje zákonné právo a odoprel vypovedať. Rovnako využila svoje zákonné právo odoprieť vypovedať aj svedkyňa XXXXX, ktorá je matkou obvineného.

Zo zápisnice o výsluchu svedka – poškodenej – osoby mladšej ako 15 rokov, maloletej L.V., nar. 2009 okrem iného vyplýva, že poškodená bola sama v izbe a obvinený za ňou viackrát do týždňa chodil v noci a nemal oblečenie, bol úplne nahý, obchytkával ju. Keď sa zobudila, tak mu povedala, že čo to robí a on, že došiel iba pre nabíjačku, a takto sa to opakovalo dosť dlho. Obvinený mal izbu s Nikom a ona s Tomášom. Všetko sa dialo, keď bývali na Bukovej ešte s mamou a otcom. Ona mala na sebe pyžamo a chytil ju v oblasti hrudníka - prs, pričom u toho nič nehovoril. Zdôverila sa iba psychologičke. Raz bola v obývačke, pozerali spolu telku, tak ju chytil za zápästie a dal ju na zem a sadol si na ňu obkročmo na hornú časť hrudníka - prs. Mal oblečenie, no potom si stiahol gate a snažil sa jej dať jeho pohlavný úd k tvári. Nič nehovoril, iba držal pohlavný úd, ktorý mu stál a chcel aby sa mu ho dotýkala. Toto sa stalo opakovane a aj keď bol niekto v dome. Obvinený často nahý po dome nechodieval. Snažila sa brániť, ale nedokázala to, pričom ani nekričala. Obvineného sa bála, preto to nikomu nepovedala. On nie je dobrý. On sa správal hnusne, bol odporný a nepríjemný a urážal aj rodičov. Hovoril jej, že je piča a proste také nechutné nadávky, bol ku všetkým hnusný, aj mamine povedal, že má umrieť a také. Tiež bola v obývačke a pozerala telku a keď sa otočila naňho, on už nemal gate zrazu a uspokojoval sa alebo keď bola v kúpeľni, tak on došiel nahý za ňou a chcel, aby sa ho dotýkala za penis, no ona odišla. Správal sa tak asi rok a pol. Začalo to, keď mala 11 rokov. Bratovi sa snaží vyhýbať. Neberie žiadne lieky a navštevuje psychologičku.

Znalcom z odboru psychológie, odvetvie klinická psychológia XXXXX, bol spracovaný znalecký posudok č. 42/2023 za účelom posúdenia vierohodnosti výpovede poškodenej L.V., ako i zistenia, či je u nej prítomnosť znakov sexuálneho zneužívania. Znalec v závere znaleckého posudku uvádza, že na základe kompletného psychodiagnostického vyšetrenie poškodenej L.V., neboli zistené také vlastnosti osobnosti, na základe, ktorých by sa snažila ukázať v lepšom svetle, alebo zapôsobiť dobrým dojmom, čo potvrdzuje nízke lži. Pri popise udalostí z minulosti nie je schopná ovládať sa a znovu ho prežívať vo forme vtieravých spomienok, myšlienok a flešbekov, čo navonok vyúsťuje do bohatých, psychosomatických reakcií. Miestami sa objavujú pocity bezmocnosti, ako reakcia na presvedčenie o vlastnej neschopnosti vyrovnáť sa s traumatickou situáciou. V popredí je bohatá neuroticky-depresívna symptomatológia, príznaky posttraumatickej stresovej poruchy a naznačený disharmonický vývin osobnosti. Znalec nezisťuje patológiu v oblasti vnímania ani zapamätávania. V myslení maloletej nie sú prítomné fabulácie, konfabulácie, či iné patologické obsahy vo všeobecnosti ani vo vzťahu k predmetu vyšetrovania. Tiež nezisťuje zmnoženie, či pretrvávanie fantazijnej činnosti. Skutok, ktorý je predmetom vyšetrovania spôsobil u maloletej rozvoj príznakov posttraumatickej stresovej poruchy, ktorá sa prejavuje najmä úzkostným prežívaním, vnútornou napätosťou, precitlivosťou, podráždenosťou so sklonom k neprimeraným úľakovým reakciám a v znovu prežívaní negatívnych zážitkov s bratom z minulosti. Tieto sa jej vtieravo vracajú do podvedomia vo forme flešbekov a vyvolávajú neprimerané psychosomatické reakcie. V prežívaní maloletej sú prítomné známky posttraumatickej stresovej poruchy. Znamky sexuálneho zneužívania znalec nezisťuje. Výpovede maloletej nesú pozitívne znaky všeobecnej a špecifickej vierohodnosti, preto ich zo psychologického hľadiska možno považovať za vierohodné.

Zo znaleckého posudku č. 39/2023 znalca XXXXX k osobe poškodenej okrem iného vyplýva, že je u nej prítomná posttraumatická stresová porucha, pričom je jednoznačné, že porucha sa u poškodenej vyvinula po inkriminovanom sexuálnom obťažovaní, ktoré podmienilo jej začiatok, nakoľko sexuálne zneužívanie patrí medzi stresové udalosti. U poškodenej je zmiernená porucha ľahkého stupňa s dobrou prognózou vyliečenia. Zvládla chodiť do školy, venuje sa koníčkom, má priateľa, sama sa pohybuje po verejných priestranstvách. Má sny, ciele, plány do budúcnosti, neizoluje sa. Je schopná navštevovať školu bez zhoršenia prospechu.

Zo záverov znaleckého posudku XXXXX, znalca z odvetvia psychiatrie, okrem iného vyplýva, že u obvineného sa od roku 2021 vyvíjala schizofrénia paranoides s patologickou zmenou jeho myslenia (s bludmi) a vnímania (s halucináciami) s degradáciou jeho emocionalita a sociability. Osobnosť bola v inkriminovanom čase a aj v súčasnosti je patologicky alternovaná vo všetkých jej funkciách. Obvinený nie je schopný rozpoznať svoj aktuálny stav ako psychickú poruchu. U obvineného bol okrem iného zistený aj abúzus canabinoïdov a alkoholu, t.č. bez závislosti. Konanie obvineného v inkriminovanom čase bolo motivované patologicky, obvinený mal v danom čase stratu rozpoznávacích a ovládacích schopností. Nie je schopný reálne vnímať a hodnotiť realitu a ani svoje protiprávne konanie – v inkriminovanom čase a ani v súčasnosti, nie je schopný chápať zmysel trestného konania. Obvinený by vzhľadom na jeho aktuálny psychický stav mohol byť na slobode potenciálne

nebezpečný pre spoločnosť, zároveň je u neho odôvodnená potreba ústavnej formy ochrannej psychiatrickej liečby.

Znalkyňa bola následne doložitá dňa 03.06.2024, pričom uviedla, že včera, teda dňa 02.06.2024, kontaktovala matku obvineného, tá jej oznámila, že menovaný ambulantnú liečbu bojkotuje. Počuje hlasy, ktoré mu prikazujú vystrieľať trnavskú televíziu. Z psychiatrickej nemocnice Pezinok si vyžiadala prepúšťacu správu, podľa ktorej bol menovaný hospitalizovaný od 18.01.2024 do 23.02.2024. Trvá na svojej diagnóze schizofrénia. Keďže sa nepodrobuje ambulantnej liečbe dobrovoľne, trvá na nariadení ochrannej psychiatrickej liečby ústavnou formou. Obvinený je potenciálne nebezpečný pre svoje duševné ochorenie, pretože sa nepodrobuje dlhodobej psychiatrickej liečbe, jeho psychický stav sa môže zmeniť z minúty na minútu.

Do vyšetrovacieho spisu bol na osobu obvineného zabezpečený aj znalecký posudok č. 40/2024 znalca z odvetvia klinickej psychológie a psychológie dospelých a psychológia sexuality, ako aj jednotlivé lekárske správy z Psychiatrickej nemocnice Philippa Pinela Pezinok, Národného ústavu detských chorôb a Fakultnej nemocnice XXXXX.

Z aktuálnych lekárskejších správ z odboru psychiatrie vyplýva, že obvinený bol prepustený z psychiatrického oddelenia Fakultnej nemocnice XXXXX dňa 18.01.2024. Menovaný bol privezený RZP, nakoľko sa vyhráždil, že si niečo urobí, písal výhražné správy do rádia, na ambulantnú liečbu nechodí. Vyjadril sa, že on môže písať čo len chce a kedy chce, počuje hlasy, odkazy z rádia, dávajú mu signály, prihovárajú sa mu (č. I. 163). Následne bol hospitalizovaný v psychiatrickej nemocnici Pezinok od 18.01.2024 do 23.02.2024. Opätovne uviedol, že počuje hlasy, jeho výpoveď je zmätočná, vidí ľuďom do hlavy (č. I. 203). Z lekárskej správy zo dňa 28.05.2024 vyplynulo, že menovaný nechodí na kontroly, neužíva lieky.

Podľa § 23 Trestného zákona kto pre duševnú poruchu v čase spáchania činu inak trestného nemohol rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie, nie je za tento čin trestne zodpovedný, ak tento zákon neustanovuje inak.

Existencia duševnej poruchy sama osebe nezabavuje páchatel'a trestnej zodpovednosti. Duševná porucha je dôvodom nepríčetnosti iba vtedy, keď má za následok nedostatok rozpoznavacej (rozumovej, intelektuálnej) schopnosti alebo nedostatok ovládacej schopnosti, pričom nedostatok rozpoznavacej a ovládacej schopnosti nemusí byť daný súčasne. Stačí, ak u páchatel'a chýba jedna z týchto schopností. Duševná porucha, ako stav psychiky človeka spôsobujúca stav nepríčetnosti z pohľadu okolností vylučujúcej trestnú zodpovednosť konkrétneho subjektu z pohľadu trestného práva, založená na nedostatku zločky tak rozpoznavacej ako i zločky ovládacej v psychike človeka, musia však byť reálne dané v čase spáchania trestného činu, resp. tieto zločky musia existovať v psychike obvineného v čase spáchania skutku, ako trestného činu.

Otázka nepríčetnosti je otázka právna, pretože o nej rozhodujú orgány činné v trestnom konaní, vychádzajúc predovšetkým zo záverov obsiahnutých v znaleckých posudkoch. Medzi duševné poruchy, ktoré najčastejšie spôsobujú nepríčetnosť, patria duševné choroby ako duševné poruchy dlhšieho trvania, vyznačujúce sa

viac-menej typickým začiatkom, priebehom a prípadne aj koncom (napr. schizofrénia).

Vyhodnotením dôkazov zabezpečených a vykonaných v rámci prípravného konania, ich následným vyhodnotením a zohľadnením záverov znaleckého dokazovania znalkyňou z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria možno teda dôvodne konštatovať, že obvinený v čase spáchania skutku trpel takou duševnou poruchou, ktorá mala vplyv na jeho tak rozpoznávacie schopnosti, ako i na schopnosti ovládacie. V dôsledku negatívneho vplyvu duševnej poruchy nebol v čase jeho spáchania schopný rozpoznať závažnosť a protiprávnosť svojho konania a tiež nemohol rozpoznať jeho nebezpečenstvo a svoje konanie nemohol ovládať, čo evidentne napĺňa všetky zákonné predpoklady pre aplikáciu okolnosti vylučujúcej trestnú zodpovednosť v podobe nepríčetnosti v zmysle ustanovenia § 23 Trestného zákona.

Vykonaným dokazovaním v rámci prípravného konania mám za to, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie sa stal, tento má znaky trestného činu a zároveň je dôvodné podozrenie, že ho spáchal obvinený. Zároveň bolo k osobe obvineného zistené, že tento pre duševnú poruchu v čase spáchania činu inak trestného nevedel rozpoznať jeho protiprávnosť ani ovládať svoje konanie.

Podľa § 215 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku, prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný.

Vzhľadom na skutočnosť, že obvinený nie je pre nepríčetnosť trestne zodpovedný, bolo potrebné trestné stíhanie vedené voči nemu zastaviť a preto som rozhodla tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Simona Harantová
prokurátorka